

HARC AZ ANGYALLAL

MAJOROS SÁNDOR

A kőfalhoz érve megállt. Letette a bőröndöt, és cigarettát vett ki a zsebéből. Annak ürügyén, hogy hátat fordít a szélnek, megnézte, nem követi-e valaki. Az utca üres volt. Most, hogy megszűnt lépteinek kopogása, nem hallott semmit, csak azt a furcsa zizegést, ami rádióhullámok, kozmikus és egyéb sugarak kaotikus egyvelegéből tevődik össze, s amit más körülmények között csöndnek szokás nevezni. Hallotta ezt a zizegést, igaz, nem olyan erősen, mint hétéves korában, amikor kétoldali tüdőgyulladásra volt, de pontosan úgy lüktetett, mint az érverése, s ebből megállapíthatta, hogy láza van. Attól félt, a zizegés erősödni fog, olyannyira, hogy láthatóvá válik, s akkor képtelen lesz végrehajtani a feladatot. Sürgősen találnia kellett valami hangot, amivel védekezhetett a feltörekvő rosszullét ellen. Még emlékezett rá, hogy negyvenfokos lázzal szürke golyók halmazának tűnt a csönd, és bármennyire erőlködött, a golyók ráfolytak mellkasára, onnan pedig a szemére. Hosszú ideig nem látott mást, csak ezt az undorító, patkányszemek halmazának tűnő mocskos állagot. Azóta, ha láza van, nem meri behunyni a szemét.

A fal tövében száraz juharleveleket vett észre. Olyanok voltak, mint a döglött denevérek. A nedvcspepek rátapasztották őket a kövekre, de néhányat magával ragadott a szél, és a keresztutca irányába lódította. Amíg ezt a ritmus nélküli táncot figyelte, olyasféle hangot hallott, mintha könnyű permet hullott volna a járdára. Zizegés volt ez is, de más, mint az előbbi. Most már nyugodtan rágyújthatott. Kivett egy szál gyufát a dobozból, megforgatta ujjai között, s közben átnézett a túloldalra. A vaskerítésnél, ahol meredek ívben lejtett a talaj, kopasz galagonyabokrok sorakoztak. Távolabb, a völgy fölött, vékony ködfátylak úsztak. Részben eltakarták előle a tornyokkal, kupolákkal, boltívekkel és erkélyekkel cifrázott épületeket. Csak a magasabb fák látszottak jól, de ezek nem jelentettek veszélyt. A völgy felől nem vehették észre.

Úgy tervezte, elszívja a cigarettát, s ha addig sem jön senki, ott hagyja a bőröndöt a fal mellett. Nekidőlt a kőfalnak. Tiszta időben egészen a hegyek aljáig ellátott volna, de mert egyre sűrűbb lett a köd, a formák oldódni kezdtek, megszűnt az árnyalati élesség, és anélkül, hogy rádöbrent volna az ezzel járó veszélyekre, elveszítette tájékozódóképességét. Az a képtelen gondolata támadt, hogy ismét Dalmáciában van, és fönt ül azon a mészkősziklán, ahonnan, a nyílt tengeren horgonyzó tankereket is megfigyelhette. Ült a sziklán, és nem győzött csodálkozni: a látóhatár hullámokkal csipkézett pereme egyszerűen eltűnt vagy inkább a parti sziklákig merészkedett. A fönti szürkeség, a kéknek hitt égbolt pedig összekeveredett a vízzel! A csónakok, vitorlásbárkák sem a tenger színén horgonyoztak, hanem fönt a levegőben! A Bolygó hollandi jutott eszébe, a felhők között bújkáló kísértethajó, és elöntötte a forróság.

Hiába dőlt a falnak, eltűnt lába alól a talaj. Akár a Bolygó hollandi, ő is alárendeltje lett a patkányszemburkot mozgató erőknél. Az utca jól kivethető részletei: a közeli kandeláberek, a galagonyabokrok, a vaskerítés, de még a kőfal sem tudta szertefoszlatni ezt az érzést. Idegen, ismeretlen volt minden, s ezzel együtt félelmetes is. Félt, de ez a félelem nem pusztán a rá váró megpróbáltatás miatt éledt benne, hanem mert be kellett hatolnia ebbe az önmagába záródó, minden parányi részletében harmonikus, ám ezzel együtt semmi különösét nem jelentő térbeli kompozícióba. Itt volt, a város egy félreeső pontján, hál' istennek egyedül, de ez a tény nem várt bonyoldalmakat okozott a környéken. Azzal, hogy végigsétált a járdán, s hogy rágyújtott, mozgást idézett elő. Mozgást térben és időben egyaránt. Valóságos mozdulataihoz valóságos időképzetek csatlakoztak. Végig a múltra gondolt, megtörtént, vagy megálmodott eseményekre, s ezzel behatolt abba a gigantikus csigaházba, aminek peremén csak egy irányba haladhat minden ember. Súlyos hibát követett el! Elképzelt, hogy egy másik korban, néhány csigavonallal lemaradva, épp az a lény áll mellette, akinek bőröndjét letette a kőfal mellé!

Ha nem ragaszkodik oly makacsul ehhez a helyhez, és egy másik útvoalat választ, mondjuk... mondjuk a Téglagyár utcát, lehet, hogy rég túl van az egészen. Arrafelé az emberek minden ócskaságot kiraknak a szemetes kukák mellé. Senkinek sem szűrt volna szemet az ott felejtett bőrönd. De a kőfal már abban a pillanatban eszébe jutott, amikor megtudta, hogy az öreg meghalt a kórházban. Átvette a táviratot, fölbontotta, ám a hirtele nében ráfirkantott szavak helyett egy hieroglifát látott. Hitetlenkedve bámulta. Aztán rádöbrent, hogy megcsalták az érzékei. Nem hieroglifa volt, hanem apró csillagocskák bonyolult hálózata. Hasonlított a bőrönd díszborításához. Meg kellett volna mérnie a vérnyomását, mert biztosan attól káprázott a szeme, de a finom vonalkák, az egymáshoz csatlakozó felület-

részek valósággal megigézték. „Akár egy kőfal” – gondolta, s már itt is volt ennél a falnál. Ugyanolyan dühödtséggel próbált fölkapaszkodni a tetejére, mint gyerekkorában. Újból érezte a kövekből sugárzó meleget még az illesztéseknél összegyűlt nedvcspepeket, s nem értette, mi köze van az egésznek a távirathoz.

Máskor is észrevette már, hogy néha – véletlenül vagy ismeretlen erők hatására – fölcserélődik az események fontossági sorrendje. Itt a kőfal mellett a távirat például sokkal, de sokkal érdekfeszítőbbnek tűnik, mint odahaza volt. Nagy kár, hogy el sem olvasta. Most bezzeg ugyanolyan vágyat érez erre, mint megmarkolni valamit, és behajítani a fal mögé. Egyszer régen meg is tette ezt, de csalódott, mert nem hallotta a földre hulló doboz zörrenését. A perem fölött csak néhány csupasz juharfaágat látott. Ez volt az egyetlen bizonyítéka annak, hogy valami mégis van odabent. A sarkok felé haladva a kőfal szinte észrevétlenül alakult át lakóépületekké. Furcsamód ha kintről, a körút irányából közelített hozzájuk, eszébe sem jutott a kőfal. Csak ebben az utcában volt jelentősége. Nyugtalanította kicsit, de jó volt, hogy nekidőlhetett. A veszély, hogy leleplezik, szemből, a völgy irányából fenyegetett. Nem volt biztos benne, hogy odalentről nem figyelik olyan látcsövekkel, amelyek nem a fényre, hanem az emberi test melegére érzékenyek. És azt is elképzelhetőnek tartotta, hogy éppen abban a pillanatban bujjik majd elő a galagonyabokrok közül egy gyerek, amikor a bőrröndöt ott felejtve lépkedni kezd a sarok felé. Három-, négy-, sőt ötfelé kellett figyelnie! Talán ha megvárná, amíg besötétedik... de addig még több mint két óra van hátra! Nem, egyszerűen itt fogja hagyni ezt a vacakot! Ennél megfelelőbb helyet úgysem találna neki az egész városban. Itt nyugalom van, s lehet, hogy évek múlnak el, mire újból idetéved valaki. Ez az utca nem köt össze semmit semmivel!

Mielőtt elindult otthonról, sokáig állt az ablaknál. A tér közepét nézte, ahol három nyílegyenes vízoszlop emelkedett a magasba. A hiábavalóság emlékműve volt a szökőkút nevet viselő tákolmány. A víz csak egy bizonyos pontig emelkedhetett fölfelé, utána menthetetlenül visszahullott, és szétporladt a köveken. Cél és értelem nélküli körforgás. Mennyivel kifejezőbb egy sima víztükör! Már a neve is sokkal megkapóbb: tengerszem. A szökőkút látszólagos mozgása olyan változásokat hirdet, amelyek nem hoznak létre semmit. A tengerszem pontosan az ellentéte ennek: a nyugalom, a várakozás, sőt, ha úgy tetszik, a harmónia hirdetője. De hogyan lehetne tengerszemet varázsolni ide, a város közepébe?

Marinak biztosan nem ez járt az eszében, amíg az öreg holmiját rendezgette. Az üres bőrrönd úgy tátongott az ágyon, mint egy nyitott csapóajtó. Tulajdonképpen emiatt fordított hátat Marinak: nem bírta elviselni a polkba vezető kazamata látványát. A szökőkútban bízott, de az sem tudta

lekötni figyelmét. Valami megmagyarázhatatlan módon összeköttetésben állt a háta mögötti üreggel, s nemcsak azzal, az öreg halálával is. Rá kellett döbennie, hogy a világon nincsenek egymástól elkülöníthető helyek és helyzetek. Bárhol előbukkanhatnak olyan összefüggések, amelyek kellemtelen képzetek felé terelik gondolatainkat.

Mari gyorsan teletömködtte a bőröndöt. Gumikesztyűt húzott, bár semmi oka nem volt erre, hisz az öreg nem volt fertőző. Az ingeket, gatyákat dobálta legalulra, mert ezek voltak a legbüdösebbek. Fölülre a nadrágok meg a posztóholmi került. „A kitüntetéseivel mi legyen?” – kérdezte váratlanul. Úgy tett, mintha nem hallotta volna. Az öreg háborús érdemeiért kapta a lakást. Embereket ölt, hidakat robbantott, s közben meg is sebesült. A lövedék még most – halála után – is benne van a mellkasában. Annak idején egyik orvos sem merte eltávolítani, mert túl közel került a koszorúérhez. Alig pár milliméter volt a távolság. Valóságos csoda, hogy az öreg életben maradt. De aztán a golyó betokosodott, és többé nem okozott semmi bajt. Békésen szundikált inakból, izomszalakból szőtt börtönében. Az öreg akár száz évig élhetett volna vele.

Két éve, amikor elhatározták, hogy megkötik az eltartási szerződést, egyik jóakarójuk figyelmeztette őket, hogy az öreg notórius alkoholista. Ő tehet arról is, hogy a felesége fölakasztotta magát. Addig szekálta szegényt, amíg ideg-összeroppanást nem kapott. Sötét gazember ez, józan gondolkodású embernek nem tanácsos szerződést kötni vele. Ilyen és hasonló híreket hallottak felőle, s bizony, kevésen múlt, hogy nem léptek vissza. De amikor ellátogattak hozzá, kellemesen csalódtak. A lakás kicsit bűdös volt, de várakozáson fölül tiszta, s az öreg is jámborabbnak mutatkozott, mint amilyennek hitték. Meg is állapodtak: övéké lett a térre néző nappali, az öregé pedig a kisháló. Az első héten nem is volt semmi baj, ám egy napon az öreget holtrészegen hozták haza a nyugdíjasotthonból. Lefektette a díványra, s míg Mari lavórért szaladt, megkérdezte tőle, miért iszik ilyen mértéktelenül. Az öreg fölhördült, s csak annyit dünnyögött, hogy ha ő is átélt volna tizenhét pergőtűzet, biztosan nem kérdezne ilyen marhaságokat. Igazat adott neki, s attól a naptól egy szó sem esett közöttük az italozásról. Hagyta, hogy belepusztuljon abba a förtelmes bűzbe, amit alkoholgőz és dohányfüst keverékéből gyártott önmagának. Ruhái megsavanyodtak, szobájában mocsárszagú lett a levegő. Mari könnybe lábadt szemmel jött ki, valahányszor bement takarítani. Nem használt sem a szellőztetés, sem a drága pénzen vásárolt légfrissítők. Az öreg posványoszagú szörnyeteggé változott. Verejtéke, lábszaga, szellentése a kétségbeesés szélére sodorta őket. Éjjelente pokrócot tömtek az ajtó alatti részbe, mert attól féltek, megfojtja őket a beszivárgó miazma. De az óvintézkedés ellenére sem bírtak aludni. Hajnalig tartó vitáik során többször is fölvetődött

a szerződés fölbontásának lehetősége. Legtöbbet Mari szenvedett, mert neki kellett rendbe tenni az öreg szennyesét. Sokat sírt, és azzal fenyegetőzött, elválik, ha nem szűnik meg az áldatlan állapot.

Nem tudta megvigasztani. Hiába mondta neki, hogy jól ismeri a tüneteket: A nagyapja is tüdőrákban halt meg, s közel az idő, amikor az öreg vért fog köhögni. Mari ettől még jobban megijedt. Egyik hisztérikus rohamában azt találta mondani, hogy ez a rozzant vénember előbb-utóbb mindkettőjüket megfertőzi, és jobb lesz, ha elteszik láb alól. Ki tudja, mi lett volna a vége ennek az egésznek, de szerencsére az öreg néhány nap múlva vért köhögött.

Most itt van a lába mellett minden, ami megmaradt belőle. Egy ormótlan bördoboz pukkadásig tömve ócska gúnyával. Gyorsan meg kell szabadulni tőle. A módszer, amit választott, nem a legtökéletesebb: jobb lett volna elégetni, de ott a szökőkút szomszédságában erre nem volt lehetőség. Az is megfordult a fejében, hogy a pakkot egyszerűen leviszi a szeméthyűjtő konténerbe. Meg is tette volna, ha nem fél a macskáktól. Ezek a dögök állandóan ott hancúroznak a szemétkben. Biztosan előráncigáltak volna néhány ruhadarabot. Rágondolni is szörnyű, mit jelentene mindez! Ha a szomszédok fölismernék az öreg holmiját, azt hinnék, nem adta meg neki a kötelező végtisztességet. Ezzel pedig nemcsak az erkölcsi követelmények ellen vétett volna, hanem a lakótársi biztonság ellen is! Aki meggyalázza a halottak emlékét, az bűnöző. És ha bűnöző, akkor mielőbb el kell távolítani a becsületes emberek közeléből. Azt persze nem hitte, hogy a lakást szomszédi közbenjárásra is elvehetik tőle, de azt igen, hogy ezek a becsületes honpolgárok pokollá tehetik az életét! Mennyivel egyszerűbb volt az a másik eset! Hány éve is történt? Huszonöt? Harminc? Annyi biztos, hogy a kápolnában akkor még nem volt villanyvilágítás. Mikor a nagybátyja meghalt, gyertyafénynél virrasztottak. Csakhogy ezek nem templomi, hanem bolti gyertyák voltak. Sisteregve égtek, és szétolvadtak még éjfél előtt. Szerencsére a rokonok közt volt egy találékony ember, aki kerített valahonnan egy cipőkrémes dobozt, megtöltötte kocsikenőccsel, belenyomott egy darab pertlit, és meggyújtotta. A mécs alig pislákkolt, és füstölt, akár a gyárkémény, de jobb volt a semminél. Az asszonyok fojtott hangon beszélgettek, vagy bóbiskoltak, mert a halottat nem kellett siratniuk. Kétéves korától súlyos angolkórban szenvedett, megváltás volt neki a halál.

A gyerekek hamar megunták a tétlenséget. Inkább kimentek a sírkövek közé bújócskázni. Amikor ebből is elégük lett, belopakodtak a harangtoronyba, és rángatni kezdték a kötelet. Az öccse, Gyuri volt a legcsintalanabb. Ő találta ki, hogy lopják el a halott cipőjét. Eleinte hallani sem akart róla, de mikor Gyuri anyámasszony katonájának nevezte, beleegyezett. Odasomfordált a nyitott koporsóhoz, s mikor Gyuri elfújta a mécsét,

benyúlt a szemfedő alá. A vézna tetem valósággal beleveszett a csipkék, selymek tömkelegébe. Lábujjhegyre állt, de így is csak félkarnyira hatolhatott be a halál birodalmába. Végre megtapinott valamit! Zokniba bújtatott lábfej volt! Nagybátyjuk nem tudott járni, nem kellett neki cipő! De ha már idáig eljutott, valamit mégis tennie kellett. A zokni! Leráncigálta a halott lábáról a zoknit!

Csak a temetést követő éjszaka döbrent rá, mit követett el. A temetőből hazavitt tárgy nem hagyta nyugodni a halott szellemét! Utánajött, megzörgette az ablakot, és úgy huhogott, mint egy fülesbagoly! Borzasztó volt. Hiába húzta fejére a paplant, és hiába mondta el az összes imát, amit tudott, semmi sem használt. Reggelre fölszökött a láza, és olyan gyenge lett, hogy alig bírta kikászálódni az ágyból. De még így, lázas betegen is rögtön a temetőbe ment. A keresztnél letérdelt, elmondott három miatyánkot, utána pedig ráhúzta a zoknit nagybátyja fejfájára.

A bőrrönd persze nem hasonlítható össze a zoknival, ez nyilvánvaló. Ám mincsenek egymástól elkülöníthető helyek és helyzetek. Bárhol előbukkanhatnak olyan összefüggések, amelyek kellemetlen képzetek felé terelik gondolatainkat. Elég csak ránézni erre az ütött-kopott ócskaságra, s máris az elmúlás, az elkerülhetetlen vég jut eszébe. Jó lenne tudni, miként került az öreg tulajdonába. Amikor először megpillantotta, fönt porosodott a ruhásszekrény tetején. Rögtön ki akarta hajítani, de aztán kiderült, hogy tömve van birsalmával. Mari kiválogatta a legszebbeket, sajtot főzött belőlük, a bőrröndöt meg bedugták az öreg ágya alá. Csapóajtó lett belőle, a szó igazi értelmében: arra rendeltetett, hogy egy adott pillanatban kitáruljon, és elnyelje hajdanvolt gazdája holmiját.

Igen ám, de ez a holmi az öregé volt! Az öregé, aki nemrég távozott el az élők sorából! Gúnyája immár kapcsolatba hozható a bizonyos zoknival: ha meztelenül temették el – márpedig ez cseppet sem lehetetlen –, akkor biztosan visszajön felöltözni!

Elejtette a cigarettát. Igen, visszajön, de vajon hova? Ide, a kőfal mellé, vagy a térre néző nappaliba? Ez látszik valószerűbbnek. Rágondolni is borzasztó: a lakás ismét megtelik savanykás búzzal, s mert a lélek egy rongyos hálóinget sem talál, amibe belebújhat, bűdös marad örökkön-örökké! Ostoba gondolat volt, sőt egyenesen nevetséges, de nem elhanyagolható. Rég megtanulta már, hogy a döntés előtt minden elképzelhető lehetőséget mérlegelni kell.

Kivett egy újabb cigarettát, meggyújtotta, és ráült a bőrröndre. Ez volt az a testtartás, amit régóta keresett: messziről úgy festett, mint egy fáradt utazó, aki éppen autóbuszra vár. Ebben a helyzetben senki fia nem gyanakodhatott rá. Kár, hogy előbb nem jutott eszébe. Sok fölösleges gyaloglástól mentette volna meg. Amikor elbúcsúzott Maritól – még kora délelőtt –, az

üzletnegyed felé indult, s azóta szinte állandóan mozgásban volt. Egyszerűen nem mert megtorpanni, mert azt hitte ezzel fölhívja a kapualjakban rejtőzködő spiclik figyelmét. Kiváltképp a magas, sovány férfiaktól tartott. Tudomása szerint így néztek ki valaha azok a fickók, akik a halottkém szerepét töltötték be az ispotályokban. Egy ilyen halottkém rögtön rájött volna miben sántikál, mert a bőröndből szivárgó bűz halottbűz volt, s mint ilyen semmiképp sem tartozhatott őhozzá. Még jó, hogy csak a belvárosban mászkáltak gyanús alakok. A sikátorokban alig járt valaki, és a köd is egyre jobban sűrűsödött.

Már odahaza is sejtette, hogy nem lesz könnyű dolga az öreggel, de ilyen küzdelemre nem számított. Jákob harca lehetett ilyen, amikor elfogadta az angyal kihívását. Ott sem a győzelem ténye volt a fontos, hanem az elhódított tér mélysége. Jákob igyekezett visszaszorítani az angyalt abba a kevésbé ismert tartományba, ahonnan évezredek óta csak reszketeg fénysávok bújtak elő, de az angyal nem hagyta magát. Egyenlőek voltak, küzdelmük pedig értelmetlen. Egyikük sem hajlott a kompromisszumra, pedig nem volt kétséges: ebben a küzdelemben nem lehetett másmilyen végkifejlet, csak kompromisszum.

Az öreg meghalt. Átköltözött egy olyan tartományba, ahonnan nem bújhat ki semmilyen fénysáv. Nem maradt utána semmi, csak néhány viseltes ruhadarab. És mégis: ebben a néhány ruhadarabban ugyanolyan reszketeg fénysávok tündökölnek, mint amilyeneket Jákob látott ellenfele testén! Egy kabát, egy nadrág: akár ő maga is lehetne. Ha kiszedné a holmit, és szétszórná az úttesten, egész hadsereggel találná magát szemben. Búzölgő, borostás képű hadsereggel, mint Thészeusz, amikor megvívott a sárkányfogakból lett katonákkal.

Ez a helyzet mégis más. A holmi csak addig titokzatos, amíg megtartja örökölt jellemzőit. Önnálósága megszakad, mihelyt egy másik élőlény főnhatósága alá kerül. A kabát, a nadrág nemcsak testre, lélekre szabott burok is, vagy, ha úgy tetszik, érzékelhető határ két tartomány között. Egy ilyen tartomány most eltűnt, ám határa még létezik, s ha így van, joggal hihető, hogy a tartomány is létezik valamiképp! Kétségbeejtő helyzet! Hogyan harcoljon egy angyallal, ami nem is angyal, hanem egy ingek és gatyák közé illesztett tartomány?!

Lehajolt, kipattintotta a zárat. A bőrönd tartalma nyomban szétszóródott a járdán. Találomra fölelemelt valamit. Elnyútt posztókabát volt, az öreg bevásárolni járt benne. Kicsit rázogatta, megnézte van-e a zsebében valami, aztán letette a fal mellé. Nem törekedett rá, hogy hajszálpontosan rekonstruálja az öreget: az első keze ügyébe kerülő nadrágot illesztette hozzá, meg egy kockás inget, amit sosem viselt a kabáttal együtt. Az alsóneművel még kevesebb gondja akadt. A térdig érő vászongatyák legfeljebb

a rájuk varrt foltokban különböztek. Még egy pár zokni, cipő, az agyonviselt ballonkabát, a posztókalap, és ellenfele ott feküdt lábainál.

Nem tűnt félelmetesnek. A halálról sokféle mendemonda kering: Örök sötétség, végső megsemmisülés meg hasonló badarságok. Pedig a halál nem más, mint rejtőzködés: hasonló ahhoz a bújócskához, amit vaksötétben játszottak nagybátyja temetésén. Aki nyugton marad, tökéletesen rejtve van a mocorgók elől. Nem talál rá senki, legfeljebb az, ki maga is vállalja a hosszan tartó mozdulatlanságot. Azonos szerepkörben mindenkire azonos feltételek érvényesek. A halott teste szétporlad, de egykor volt tartományának határát híven megőrzi ruházata. Élég csak birtokba venni ezt a határt, és az időn kívüli birodalom menthetetlenül szertefoszlik.

Elhajította a cigarettát, és levetette felöltőjét. Hideg volt, de nem törődött vele. Kilépett cipőjéből, letolta nadrágját, alsóneműjét, és kibújt ingjéből. A két burok egymás mellett feküdt a kőfal tövében. Most még választgatott: vagy visszalép saját birodalmának határai mögé, vagy behatol a másikéba, és testének melegével, kipárolgásaival, s azzal, hogy megmozdítja, irányítja ezt a szövetekből, cérnaszálakból, gombokból; cipzárakból létrehozott rendszert, kiűzi belőle egykor volt gazdája emlékezetét. Ez volt az a pillanat, amikor Jákob – fájós derékkel, megsántulva – eltávolodott az anyaltól. A küzdelem eldöntetlenül végződött, vagy ha úgy tetszik, kettős vereséggel, s Jákobnak be kellett érnie azzal, hogy eldicsekedhetett utódainak végbevitt hőstettével.

De ő nem elégedhetett meg ennyivel! Nem mesélni akart, hanem birtokolni. A burok szétzúzásának csak az első lépésnek kellett lennie. Sokkal fontosabb volt ennél a lakás!

Maga is elcsodálkozott, milyen pontosan illik rá az öreg holmija. Kisebbernek, vékonyabbnak képzelte, és rongyosabbnak is. A ruha kényelmes volt és meleg. Sokkal melegebb, mint az övé. Lehet, hogy eddig tévesen kormányozta birodalmát? Lám, egy halottól is tanulhat az ember. Összeszedte a levetett holmit, belegyömöszölte a bőröndbe, és megindult a keresztutca irányába.

A kőfal végéhez érve még eszébe jutott a szag, de hiába szimatolt, nem érzett semmit.